Ylitarkastaja Seppo Savola
STM
Uimalankatu 1
33100 TAMPERE

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO C-297/99

Yhteisöjen tuomioistuin on ratkaissut 18.1.2001 antamallaan tuomiolla neuvoston asetuksen (ETY) n:o 3821/85 artiklaa koskevan tulkinnan siten, että kuljettajan velvollisuus merkitä kaikki muut työskentelyajat koskee myös

- aikaa, jonka kuljettaja käyttää siirtymisiin, jotka ovat tarpeen sellaisen ajoneuvon haltuunottamiseksi, jota koskee valvontalaitteen asennus- ja käyttövelvollisuus ja joka sijaitsee muualla kuin kuljettajan kotipaikassa tai työnantajan toimipaikassa

- aikaa, jonka kuljettaja on käyttänyt asetuksen n:o 3821/85 soveltamisalaan kuulumattomaan ajotehtävään ennen sellaisen ajoneuvon haltuunottoa, johon kyseistä asetusta sovelletaan

Tuomio on kaksiosainen, jota jäljempänä kommentoimme.

Tuomiosta ilmenee, että yhteisöjen tuomioistuin on käsitellyt tuomion ensimmäisessä osassa tilannetta, jossa haltuun otettava ajoneuvo sijaitsee muualla kuin kuljettajan kotipaikassa tai työnantajan toimipaikassa. Toisin sanoen ajoneuvo sijaitsee jossain tavallisesta, säännönmukaisesta poikkeavassa paikassa.

Kuljetusalan luonteesta johtuen työnantajilla on yleensä useita toimipaikkoja; esim. satama, rakennustyömaa, tietyömaa tai mikä tahansa muu paikka, jossa ajoneuvo on tavallisesti sijoitettuna säilytystä tai käyttöä varten. Toimipaikkana ei siten voida pitää ainoastaan työnantajayrityksen oikeudellista kotipaikkaa, vaan ajoneuvon toimipaikka voi siis vaihdella lyhyenkin tarkastelujakson aikana.

Mikäli haltuun otettava ajoneuvo kuitenkin sijaitsee poikkeuksellisessa paikassa, ei kuljettajan matkustaminen oman valintansa mukaan ole kuitenkaan Suomen työaikalain mukaan työaikaa eikä siitä lain mukaan myöskään makseta työpalkkaa.

Tuomion toisessa osassa ratkaistun asian osalta tuotakoon esiin, että siinä määritelty aika on työsuhteisen työntekijän osalta työaikaa, jota ei siis voida lukea työntekijän lepoajaksi. Omistajakuljettajat voivat kuitenkin käyttää vapaa-aikansa haluamallaan tavalla.

Allekirjoittaneet järjestöt korostavat, että yhteisöjen tuomioistuin on ottanut tuomiossaan kantaa ainoastaan ETY – asetuksen n:o 3821/85 15 artiklaan, ei siis Suomen työaikalakiin, joka on säädetty neuvoston työaikadirektiivin 93/104/EY mukaisesti.

Suomen työaikalain ja neuvoston työaikadirektiivin (93/104) mukaan työajaksi ei ole luettava aikaa, jonka työntekijä käyttää matkustaakseen vapaasti valitsemallaan tavalla työpaikalleen. Tällainen matkustusaika on siis työntekijän vapaa-aikaa, joka luetaan ajo- ja lepoaika-asetuksen mukaiseksi työntekijän lepoajaksi. Tämän lepoajan voi keskeyttää ainoastaan työntekijän työaika.

Tällä yksittäisellä työsuhteisia koskevalla tuomiolla ei siis ole voitu muuttaa ajo- ja lepoaika-asetuksen mukaisia enimmäisajoaikoja tai vähimmäislepoaikoja. Tuomio ei voi myöskään merkitä, että työsuhteisen kuljettajan tai omistajakuljettajan tulisi merkitä vapaa-ajan käyttönsä ajopiirturilevykkeelle.

Helsingissä 9. päivänä toukokuuta 2001

Kunnioittavasti

AUTOLIIKENTEEN TYÖNANTAJALIITTO RY

Hannu Parvela
toimitusjohtaja

SUOMEN KUORMA-AUTOLIITTO RY

Seppo Sainio
toimitusjohtaja

LINJA-AUTOLIITTO RY

Heikki Kääriäinen
toimitusjohtaja